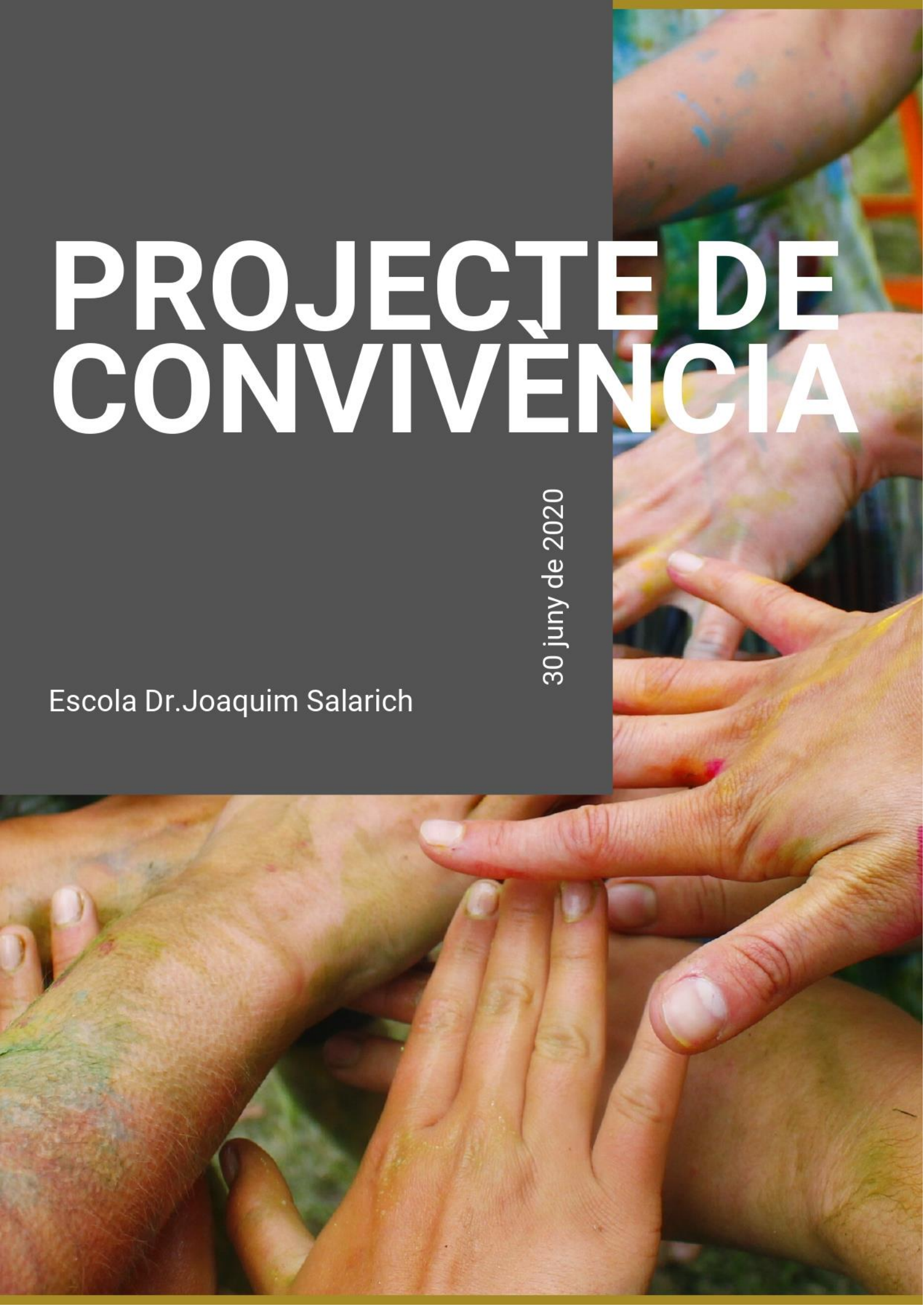

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Escola Dr.Joaquim Salarich

30 juny de 2020

ÍNDIX

1. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	4
2. MARC LEGAL.....	5
3. DEFINICIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	6
4. COMPOSICIÓ DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.....	9
5. PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA.....	9
6. FUNCIONS DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA	10
7. CONTEXTUALITZACIÓ DEL CENTRE.....	10
8. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DEL CENTRE	12
9. DIAGNÒSTIC ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA AL NOSTRE CENTRE	12
9.1. VALORS I CONVIVÈNCIA	13
9.1.1. COEDUCACIÓ.....	13
9.1.2. EDUCACIÓ INTERCULTURAL	14
9.1.3. EDUCACIÓ PER LA PAU	16
9.1.4. EDUCAR EN EL RESPECTE	16
9.1.5. EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES.....	18
9.1.6. EDUCAR EN L'ESFORÇ I L'EQUITAT	19
9.1.7. INCLUSIÓ	20
9.2. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	23
9.2.1. COEDUCACIÓ.....	23
9.2.2. ABSENTISME.....	23
9.2.3. CONFLICTES GREUS	24
9.2.4. GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES GREUS	25
9.3. ORGANITZACIÓ DE CENTRE	27
9.3.1. ACOLLIDA.....	27
9.3.2. COMUNICACIÓ	28
9.3.3. ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS	30
9.3.4. NORMA.....	32
9.3.5. PARTICIPACIÓ	33
10. OBJECTIUS	34
10.1 OBJECTIUS GENERALS.....	34
11. PLANIFICACIÓ	35

11.1 OBJECTIUS ESPECÍFICS.....	35
12. APROVACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	40
13. PROTOCOLS.....	41
13.1 PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT L'ASSETJAMENT ESCOLAR A PERSONES LOBTI (LESBIANES, GAIS, BISEXUALS, TRANSGÈNRERES, INTERSEXUALS).....	41
13.2 PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT L'ASSETJAMENT ENTRE IGUALS.	42
13.3 PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS.	43
13.4 PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT SITUACIONS D'ODI I DISCRIMINACIÓ.	44
13.5 PROTOCOL D'ACTUACIÓ AMB MENORS DE CATORZE ANYS EN SITUACIONS DE CONFLICTE O COMISSIÓ D'UNA INFRACCIÓ PENAL.	45
13.6 PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT CONFLICTES GREUS.	46
13.7 PROTOCOL D'ACTUACIÓ ENTRE ELS DEPARTAMENTS DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES I D'ENSENYAMENT DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ, NOTIFICACIÓ, DERIVACIÓ I COORDINACIÓ DE LES SITUACIONS DE MALTRACTAMENT INFANTIL I ADOLESCENT EN L'ÀMBIT EDUCATIU.	47
13.8 PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DE PROCESSOS DE RADICALITZACIÓ ALS CENTRES EDUCATIUS.	48

1. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Un bon clima de convivència és necessari perquè la tasca dels docents i l'aprofitament de l'alumnat tingui resultats efectius i es realitzin en les millors condicions.

Quan parlem de convivència no ens limitem a la consideració de la mala conducta o dels problemes de disciplina; estem pensant, sobretot, en un projecte global d'organització del centre i de les aules des de la perspectiva d'un tractament educatiu del conflicte i de l'aprofitament de tots els recursos humans que el centre té al seu abast: professors/es, pares i mares, alumnes, professionals externs....

La implicació de tots els qui participem en la vida escolar (professorat, alumnat i famílies) és fonamental i és per això que aquest pla de convivència es planteja actuacions que afecten als tres àmbits. Així cal que el professorat i les famílies siguin sensibles a la necessitat d'intervenir per evitar conflictes i actes d'indisciplina i, alhora, dotar-los d'eines per la detecció, l'abordatge i la resolució de conflictes.

El professorat, d'altra banda, ha de comptar amb unes pautes d'actuació clares i homogènies que garanteix un treball sobre la convivència igual per a tots.

D'altra banda, s'ha de formar l'alumnat a fi que assumeixi un paper actiu en la gestió de la convivència; al temps, s'ha de garantir que en tot moment es trobi segur i integrat en l'ambient del centre i sigui capaç de tractar els altres amb respecte.

2. MARC LEGAL

La **Llei orgànica 2/2006**, de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre.

La **Llei Orgànica 8/2013**, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.

La **Llei 12/2009**, del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

El **Decret 102/2010**, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.

El **Decret 279/2006**, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

La **Resolució ENS/585/2017**, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.

- Decret 142/2007 i 143/2007 de 26 de juny d'ordenació d'ensenyaments.
- Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

A més d'aquesta normativa general, a cada tema que es desenvolupa en el projecte de convivència es recull una normativa específica.

3. DEFINICIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

El Projecte és una eina oberta que haurà de ser avaluada i enriquida segons les circumstàncies i l'efectivitat de les mesures previstes per a la seva aplicació.

El Projecte Educatiu de Centre, ha de recollir el Projecte de Convivència entès com el conjunt d'estratègies i pautes d'actuació adreçades a la comunitat educativa per:

- Fomentar la convivència escolar.
- Facilitar la prevenció de conductes contràries a la convivència escolar.
- La resolució de conflictes.

Tot seguit anomenem i definim conceptes claus del Pla de Convivència que ens ajudaran a entendre d'igual manera i a treballar conjuntament la convivència dins de la nostra escola:

→ **Agressió:** acció no justificada contra l'equilibri, la integritat o els drets d'una persona mitjançant amenaces o atacs.

→ **Assertivitat:** És la capacitat d'expressar i defensar les pròpies emocions i idees tot respectant les dels altres.

→ **Assetjament (Bullying):** Qualsevol forma de maltractament físic, verbal, psicològic, social, moral, sexual, ideològic o virtual, sostingut en el temps, definit per la seva freqüència i intencionalitat de causar dany i patiment a un subjecte en concret, que pot ser exercit per un individu o un grup, amb participació passiva o activa de la resta de companys, produït per una desigualtat de poder, generant un canvi de personalitat en la víctima o víctimes (ansietat, descens de l'autoestima, quadres depressius) que dificulten la seva integració en el medi escolar i el desenvolupament normal dels aprenentatges.

Aquesta acció negativa i intencionada, situa la víctima en una posició de la que difícilment pot sortir-ne pels seus propis mitjans.

→ **Ciberassetjament:** assetjament intencionat, repetit i mantingut en el temps portat a terme a través de les tecnologies que pot produir-se a l'escola i fora d'ella, amb o sense anonimat per grups d'individus contra víctimes que no poden defensar-se.

→ **Empatia:** És la capacitat per connectar, respectuosament, amb els sentiments i les emocions de les altres persones i per comprendre els seus arguments i punts de vista.

→ **Pràctiques restauratives:** Les pràctiques restauratives constitueixen un ventall d'eines que permeten prevenir, detectar, gestionar i resoldre les situacions de conflicte per tal de millorar la convivència i reforçar els vincles afectius entre les persones afectades per aquestes situacions.

→ **Violència:** Coacció física o moral exercida sobre una persona per obligar-la a una determinada acció o omissió.

→ **Absentisme:** és l'absència reiterada i no justificada, dins de l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

→ **Acollida:** és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat educativa, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre, i, alhora, fer-los partícips dels projectes que s'hi desenvolupen.

→ **Coeducació:** Acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de l'alumnat, independentment del seu sexe o orientació sexual, potenciant la igualtat real d'oportunitats.

Cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere o d'orientació sexual i el respecte per a la diversitat de l'alumnat.

→ **Competències soci emocionals:** és la presa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius.

→ **Comunicació:** entre família i escola és el conjunt sistemàtic d'actuacions i canals que el centre educatiu posa en funcionament amb l'objectiu de compartir la responsabilitat educativa i millorar l'èxit educatiu de l'alumnat i també el funcionament del centre.

Cal explicitar a les famílies què fem i per què ho fem en tot moment i, amb el mateix propòsit, conèixer quines són les seves expectatives i opinions.

→ **Conflicte:** situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles, o bé, els perceben així.

→ **Educació intercultural:** Promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conviure en una mateixa comunitat. Promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

→ **Educació per la pau:** La convivència és el valor primer de tota societat que busqui la pau i que utilitza el diàleg per resoldre tot tipus de qüestions.

→ **Esforç:** l'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. Constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment.

→ **Mediació:** procés de gestió positiva de conflictes.

→ **Inclusió:** suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració. La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat de manera que el centre identifiqui les barreres que

dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

→ **Norma:** La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom. Les normes del centre estan recollides en el document NOFC (Normes d'Organització i Funcionament del Centre), que són les propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptables a l'especificat del nostre centre educatiu.

→ **Participació:** és molt clar que s'aprèn participant. En aquest sentit el centre necessita d'estructures que facilitin la participació dels alumnes i pràctiques que hi convidin. De manera especial l'escola incideix en la participació de les famílies en la tasca educativa de l'escola. La seva implicació és un factor determinant en l'èxit educatiu dels seus fills.

La carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre l'escola i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant i jove.

→ **Respecte:** Principi bàsic per viure i conviure en societat, actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar. És necessari potenciar el respecte a un mateix, als altres, al món.

→ **Responsabilitat:** Capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes.

(Extret del Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

4. COMPOSICIÓ DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

La comissió de convivència està formada per:

- L'Equip Directiu, que en aquest cas dinamitza les reunions.
- Les mestres d'Educació Especial
- La mestra d'Educació Especial i referent del SIEI
- L'Educadora d'educació especial
- La Mestra d'Audició i Llenguatge i que en aquest cas coordina l'aula d'acollida.

Aquesta comissió es troba una vegada a la setmana i tracta tots els temes referents a Atenció a la Diversitat, de tota l'escola.

En moment puntuals i quan es requereix, fan suport a aquesta comissió, la referent de l'EAP i la referent de Serveis Socials.

5. PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

L'elaboració del Pla de Convivència suposa un procés llarg i complex de participació dels diferents estaments que componen la comunitat escolar.

El Pla s'ha de considerar un document marc, i, per tant, molts dels aspectes que s'hi contemplen necessiten un posterior desenvolupament, en forma de protocols, a càrrec dels responsables de cada àmbit d'actuació.

6. FUNCIONS DE LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

- a) Formular la proposta de projecte de convivència i les seves adaptacions i modificacions posteriors.
- b) Efectuar el seguiment i la coordinació de l'aplicació del projecte al llarg de tot el curs.
- c) Coordinar les iniciatives dels sectors de la comunitat educativa envers el foment de la convivència, per tal de donar-los coherència i sentit global.

Consensuar al Consell Escolar qualsevol altre suggeriment i/o proposta per millorar la convivència al centre i prevenir els conflictes en el mateix.

7. CONTEXTUALITZACIÓ DEL CENTRE

L'Escola Salarich és un centre d'Educació Infantil i Primària, de titularitat pública.

El centre s'ubica al sud de la ciutat de Vic, entre els barris de Plaça Osona, Serra de Sanferm, Santa Anna i Estadi. Els nostres alumnes procedeixen majoritàriament d'aquests barris propers a l'escola. El nivell de les famílies és mig i mig-baix.

Hi ha un 32,25% d'alumnes amb NEE sobretot derivades d'entorns familiars desfavorits i amb pocs recursos econòmics.

Un 24'02% dels alumnes reben ajudes per a l'adquisició de material didàctic.

Durant les últimes dècades, la ciutat de Vic, ha rebut una forta assimilació de població i aquest fet es reflecteix plenament a l'escola. El barri de l' escola és una de les zones amb més diversitat ètnica i cultural de la ciutat, fet que dóna una riquesa cultural important. El Salarich ha integrat cultures i procedències diverses i té, al llarg del curs, una matrícula viva que necessita accions d'acollida específiques. Per aquesta raó, l'escola disposa de la dotació d'una aula d'acollida.

Un 25'75% d'alumnes és de nacionalitat estrangera i un 19% dels alumnes són alumnes de nova incorporació al centre.

Aquest factor evidencia que l'escola des del curs 2017-2018 passa a ser escola catalogada com a escola d'Alta Complexitat.

El centre escolaritza un total de 510 alumnes amb una ràtio aproximada de 25 alumnes per aula.

És una escola de doble línia però dos cursos (els actuals 2n i 4rt) amb tres línies.

Des del curs 2017-18 l'escola compta amb una dotació de SIEI per alumnes amb Trastorn de l'Espectre Autista, consistent amb una mestra més d'Educació Especial i un Educadora d'Educació Especial i des del curs 2018-19 compta amb una dotació d'una SIAL, consistent amb una mestra d'audició i llenguatge.

L'escola també compta amb una TEI i personal d'administració i serveis. Es treballa conjuntament amb l'EAP, CREDA, ALIC, CSMIJ, CDIAP, UTAC, Serveis Socials i serveis externs. És una escola formadora que acull practicants de les Universitats de Catalunya que ho requereixen, plans d'ocupació i estudiants de diferents IES.

L'escola Salarich defineix la seva missió educativa en promoure iniciatives orientades a adequar les metodologies d'ensenyament-aprenentatge a la realitat de cada alumne, fomentar el coneixement i l'ús de la llengua i la cultura catalana en tots els àmbits educatius, promoure l'ús de les TIC a l'aula i contribuir a l'assoliment d'habilitats socials.

El centre defensa l'escola inclusiva per tal que tot l'alumnat desenvolupi al màxim les seves capacitats per poder-se integrar de forma positiva i activa a la societat actual.

L'escola pretén ser un centre emprenedor i integrat en l'entorn, donar resposta a les demandes socials, culturals i educatives, i aconseguir un assoliment de bons nivells competencials en els diferents àmbits.

Per tant, serà un repte ser una escola de referència per la seva qualitat en quan a resultats educatius, en l'enfortiment de línies de treball comunes a partir de la implicació de tota la comunitat educativa i la satisfacció de tots els membres implicats.

8. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DEL CENTRE

El centre té aprovades les Normes d'Organització i Funcionament del Centre i ens atendrem sempre al que allí es determina.

L'escola, en la seva gestió, dona lloc a una participació efectiva de tots els estaments que la componen: pares, mestres, alumnes, personal no docent,... Tots els membres de la comunitat escolar poden i deuen participar de manera activa, organitzada, responsable, coordinada i constructiva en qualsevol de les tasques administratives o educatives que tenen assignades, tenint sempre el diàleg com a base de convivència i la informació com a mitjà per aconseguir aquesta participació.

L'Equip Directiu dinamitzarà el funcionament i la responsabilitat del Consell Escolar per tal que esdevingui un veritable òrgan de decisió i gestió del centre.

Potenciarem al màxim la relació família-escola, amb una participació real en la dinàmica del centre.

9. DIAGNÒSTIC ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA AL NOSTRE CENTRE

Les actuacions del centre aniran encaminades a promoure el creixement integral de les persones, el desenvolupament de bons comportaments per viure millor. Prevenir i crear actituds positives cap als altres i resoldre els conflictes mitjançant el diàleg.

La convivència en el centre es tractarà de forma constructiva i positiva, amb actuacions encaminades a desenvolupar comportaments adequats per viure millor i a resoldre els conflictes a través de la participació, la bona comunicació i la prevenció de problemes de conducta.

La tasca educativa de l'Equip Directiu i del Claustre de mestres envers a aquest pla és la de promoure una actitud de participació, de diàleg i de comunicació, per part de l'alumnat, les famílies i tota la comunitat educativa, per tal de resoldre qualsevol conflicte i fomentar la necessitat de potenciar la millora de la convivència a través de l'adquisició d'habilitats de gestió de conflictes.

9.1. VALORS I CONVIVÈNCIA

9.1.1. COEDUCACIÓ

La coeducació proporciona, tant a l'alumnat com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions més justes i plurals.

Aquesta acció educativa requereix un canvi de mirada que permeti revisar l'enfocament dels continguts, els mètodes d'ensenyament i també els aspectes organitzatius.

Caldrà dissenyar intervencions socioeducatives que sensibilitzin tota la comunitat educativa per tal que es prengui consciència dels elements que generen desigualtats per raó de gènere, sexe o orientació afectiva sexual i, per tant, esdevinguin agents de transformació.

Una bona acció coeducadora, tant en l'àmbit de centre com d'aula i entorn, és fonamental per prevenir la violència masclista o per motius d'orientació afectiva sexual, d'identitat o d'expressió de gènere, per reduir conductes de risc i per facilitar la detecció prematura de relacions abusives.

Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte i la no discriminació per raons de sexe, identitat de gènere, expressió de gènere o per orientació afectiva sexual.

Promovem la participació i la relació de tot l'alumnat de manera igualitària i lliure d'estereotips.

Implementem els protocols per a la millora de la convivència elaborats pel Departament d'Educació.

Garantim un ús no sexista dels espais del centre.

Formem la comunitat escolar en coeducació, en la prevenció de la violència masclista o per raons d'identitat de gènere, expressió de gènere o orientació afectiva sexual.

Incorporem l'enfocament coeducatiu als continguts curriculars.

Sensibilitzem el claustre sobre la importància d'una acció educativa que potencii la igualtat d'oportunitats entre nois i noies.

Disposem d'una estructura organitzativa que afavoreix el treball de la coeducació en el centre.

Planifiquem estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús.

Potenciem la participació de tot l'alumnat en igualtat de condicions i d'oportunitats.

Incorporem la coeducació i la prevenció de la violència masclista o homòfoba als diferents documents de centre.

Disposem d'estratègies per implicar les famílies en la necessitat del treball en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista.

Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills i filles en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista o per motius d'orientació afectiva sexual, identitat de gènere i expressió de gènere.

Ens coordinem amb les entitats de l'entorn per promoure la coeducació.

Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades en coeducació.

Avaluem el funcionament dels processos i actuacions del projecte coeducatiu i ho recollim en la memòria anual del centre.

Participem en xarxes de centres que treballen en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista o per motius d'orientació afectiva sexual, identitat de gènere i expressió de gènere.

9.1.2. EDUCACIÓ INTERCULTURAL

L'Educació intercultural és una resposta pedagògica a l'exigència de preparar a la ciutadania perquè pugui desenvolupar-se en una societat plural i democràtica. Té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones i el dret a la diferència en un marc de valors de convivència compartits, tot promovent espais de relació i inclusió. Així mateix, promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

Les societats actuals es caracteritzen per una alta complexitat i pluralisme. De la bona gestió d'aquesta pluralitat en depèn, en part, el grau de cohesió i inclusió. L'educació per a la convivència s'ha de basar en les relacions de confiança i reconeixement mutu. No és suficient partir d'un context de tolerància, ja que aquest concepte no implica necessàriament reconèixer i valorar a l'altre, ni tampoc obre la porta a una construcció compartida basada en el diàleg i la convivència.

A Catalunya, on les onades migratòries s'han produït en els darrers 15 anys s'ha anat teixint un model intercultural que vol construir un futur compartit i cohesionat. Ser ciutadans d'una societat multicultural requereix una nova manera d'entendre el món i unes competències per viure-hi. Els tres eixos bàsics sobre els quals s'ha de basar aquest model intercultural són:

- a) La igualtat d'oportunitats, tan en l'accés com en el procés, i les altes expectatives de tots els alumnes, el que anomenaríem equitat. En aquest sentit, cal recordar que l'educació ha estat i ha de seguir sent el principal element d'ascensió social.
- b) El reconeixement i valor de la diferència com una forma d'igualar-nos en dignitat, però també de créixer i conèixer sumant des de les singularitats que tots tenim. Només és possible generar vincles i filiacions, si partim de reconeixent-nos com a iguals quant a drets i obligacions, com a persones que formem part d'un projecte comú. En aquest sentit és necessari

promoure un currículum intercultural que proporcioni aquelles habilitats i capacitats que ens permeti viure i conviure en una societat plural. També cal que acompanyem bé el nostre alumnat en la construcció de la seva pròpia singularitat o identitat, una identitat de pertinença múltiple amb arrels i sentit de pertinença al territori, combinant diferents elements culturals i lingüístics, capaços d'adoptar criteris que ajudin a prendre decisions i a gestionar complexitats, evitant així futurs replegaments identitats o radicalitzacions.

- c) Promovent un marc de valors i elements compartits que configurin també una identitat col·lectiva. En aquest sentit cal remarcar allò que ens fa més iguals que diferents i promoure els valors i drets propis d'una societat democràtica. Així mateix hem d'entendre la llengua catalana no només com un element d'igualtat d'oportunitats sinó també com un element de cohesió.

Aquests eixos han de tenir com a base la interrelació i ens han de conduir a un espai de convivència i cohesió entesa com el procés d'incorporació del conjunt de grups socials o culturals en una societat, des d'una perspectiva inclusiva. Les relacions inclusives comporten un conjunt d'actituds i actuacions que afecten i impliquen per igual a autòctons i nouvinguts.

Potenciem des de l'acció tutorial el reconeixement a la diferència i la diversitat cultural.

Plantegem el currículum de les diferents àrees i matèries des d'una perspectiva intercultural.

Promovem la inclusió a l'aula de tot l'alumnat.

Gestionem la diversitat de creences i manifestacions culturals de l'alumnat i les seves famílies.

Participem en programes socioeducatius de l'entorn.

Establim propostes d'actuacions específiques a l'alumnat per conèixer i respectar la diversitat social i cultural i per promoure les relacions interpersonals.

Avaluem les mesures destinades a fomentar l'educació intercultural i ho recollim en la memòria anual del centre.

Recollim l'educació intercultural en els documents del centre.

Disposem d'estratègies per treballar els valors i elements comuns.

Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el valor de la interculturalitat.

Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació intercultural.

Ens coordinem amb les entitats de l'entorn del centre per promoure l'educació intercultural.

Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de l'Educació Intercultural.

Formem el professorat per a l'adquisició de la competència intercultural.

Coneixem i participem en xarxes de centres que promouen els valors de l'educació intercultural.

9.1.3. EDUCACIÓ PER LA PAU

L'educació per la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i millorar la vida de totes les persones.

Si considerem la pau no només com a no-violència, no-guerra, sinó com un estat de convivència en què les persones puguin establir entre elles relacions d'harmonia, bo i formant societats lliures i equitatives, l'educació per a la pau està conformada per tots els valors, comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint la pau, que esdevé un valor ètic social per ella mateixa.

La convivència és el valor primordial de tota societat desenvolupada que conrea la pau, és a dir, d'aquella societat que assumeix el conflicte com a oportunitat i utilitza el diàleg per resoldre les qüestions que es poden plantejar quotidianament. Ara mateix és un dels objectius més valuosos en un món on les distàncies s'escurcen, però els desequilibris tendeixen a augmentar.

Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen els valors convivencials.

Incorporem continguts d'educació per la pau en el currículum de les diverses àrees.

Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació per a la pau i els drets humans en els processos educatius.

Recollim en els documents de centre el valor de l'educació per la pau.

Promovem accions i estratègies per fomentar l'educació per la pau i la divulgació dels drets humans entre els membres de la comunitat escolar.

Establim propostes d'actuació específiques per fomentar l'educació per la pau i els drets humans entre l'alumnat.

9.1.4. EDUCAR EN EL RESPECTE

En les relacions humanes, el respecte es manifesta en una forma de mirar i de tractar els altres. La persona respectuosa és atenta i s'apropa als altres, però mantenint una certa distància, sense envair-la. En aquest sentit, el respecte es troba a les antípodes de la indiferència (la distància absoluta) i de la violència (la manca total de distància). En una societat diversa, rica i intercultural, cal advocar pel diàleg com a forma bàsica

de respecte. El diàleg autèntic es fonamenta en una actitud d'interès envers l'altre i tot allò que ens pot aportar.

Tot i la seva importància, malauradament, sovint trobem actituds ben diferents al carrer, als mitjans de comunicació o als entorns escolars, com la manca de diàleg, crits, insults, indiferència... Des dels centres educatius cal oferir models positius i tenir el respecte com a component transversal de totes les activitats.

Per fer possible una bona convivència, és necessari potenciar el respecte cap a un mateix, cap als altres i cap al medi on vivim.

Respecte a un mateix

Respectar-se un mateix és atendre i satisfer les pròpies necessitats, conèixer i valorar les pròpies qualitats i valors, i acceptar els errors. Només aprenent a respectar-se un mateix es pot respectar, valorar i acceptar les diferències i els errors dels altres.

Respecte als altres

Educar en el respecte suposa l'acceptació i el reconeixement de les altres persones, dels seus drets i la seva forma de pensar.

Cal una atenció especial al reconeixement i el respecte que els alumnes han de tenir cap als professors i les famílies.

Respecte al món

Finalment, s'ha de fomentar el valor del respecte envers el món: ensenyar l'alumnat a valorar i tenir cura del seu entorn més proper, la natura i el medi ambient.

Vetllem perquè l'alumnat tingui cura del material i les instal·lacions.

Treballem el respecte entre l'alumnat des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.

Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen el respecte entre l'alumnat.

Fomentem una actitud de respecte de l'alumnat envers el professorat i altres professionals del centre.

Planifiquem activitats amb l'alumnat que fomentin el respecte cap a un mateix.

Planifiquem activitats tutorials que facilitin el respecte entre l'alumnat.

Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre i cap a l'alumnat.

Promovem accions de respecte cap als espais físics del centre i del seu entorn.

Promovem accions que potenciïn el coneixement i el respecte envers l'entorn.

Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en l'educació en el respecte.

Sensibilitzem el claustre sobre el valor del respecte com a principi bàsic per tal de garantir un bon clima de convivència en els centres educatius.

Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre els membres de la comunitat escolar.

Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar el respecte i el compromís cívic en el nostre alumnat.

Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el respecte.

Recollim el valor del respecte en els documents del centre.

Promovem accions i estratègies per potenciar el respecte de l'alumnat cap al professorat.

9.1.5. EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

Des de l'àmbit educatiu cal dotar els alumnes d'eines preventives i de gestió davant el conflicte, és a dir, proporcionar-los habilitats i estratègies que els permetin evitar, si és possible, l'aparició de conductes o situacions violentes.

Aquest procés educatiu té una vessant individual i una de grupal.

A nivell individual, l'objectiu és el desenvolupament de les competències necessàries per gestionar els conflictes positivament, de manera autònoma i responsable.

A nivell grupal, cal promoure la cohesió del grup, la comunicació, la presa decisions de manera consensuada i el treball cooperatiu per tal de potenciar un clima que faciliti les relacions interpersonals.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives, el conflicte persisteixi, pot ser necessari posar en marxa estratègies d'intervenció en què participin terceres persones que creïn un espai i un clima adequats i que facilitin la comunicació.

Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes per afavorir que els alumnes desenvolupin les competències per convida i l'educació en la gestió positiva dels conflictes.

Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat per educar la gestió positiva dels conflictes entre iguals.

Incorporem l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de mediació al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.

Estimulem el compromís de l'alumnat amb l'educació en la gestió positiva dels conflictes per fomentar la prevenció a l'aula.

Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes.

Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de la mediació.

Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per educar en la gestió positiva dels conflictes.

Utilitzem estratègies i metodologies d'aula que afavoreixen l'educació en la gestió positiva del conflicte.

Tenim en compte els recursos del territori per educar en la gestió positiva dels conflictes.

9.1.6. EDUCAR EN L'ESFORÇ I L'EQUITAT

L'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. En l'àmbit escolar, l'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment. El valor de l'esforç els ajudarà a ampliar al màxim les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. També els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida.

Entenem per responsabilitat la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes. En l'àmbit escolar, es tractaria doncs d'aconseguir que l'alumnat es comprometi en el seu propi procés d'aprenentatge, és a dir, que sabés quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible.

L'esforç no sempre és garantia d'èxit, les diferents capacitats i habilitats que puguin tenir el nostres alumnes també són factors decisius. Per aquest motiu, cal ajudar l'alumnat perquè conegui i assumeixi les pròpies limitacions i tolerin la frustració quan no assoleixin les seves fites. A més, els resultats de l'esforç no sempre són visibles a curt termini i cal engrescar-los perquè siguin constants.

És important també fer veure a les famílies la importància de l'esforç i la responsabilitat com un mitjà per aconseguir l'assoliment en general de qualsevol objectiu i en concret dels escolars. El web Família i Escola. Junts X l'Educació aporta orientacions i recursos sobre com orientar a les famílies en aquest tema.

D'altra banda, en l'àmbit social, cal prendre consciència que tots plegats formem part d'una societat que promulga una sèrie de drets, però que també exigeix el compliment d'un seguit de deures i responsabilitats. En aquest sentit, convé que en els centres educatius s'incideixi en la necessitat d'implicar l'alumnat en el món en què viuen, de convertir-los en ciutadans actius i compromesos.

Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixin l'assumpció del valor de l'esforç i la responsabilitat de l'alumnat.

Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en l'esforç i la responsabilitat.

Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació en els valors de l'esforç i la responsabilitat i la implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.

Recollim en els documents del centre el foment de l'esforç i la responsabilitat per aconseguir els objectius educatius.

Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en els valors de l'esforç i la responsabilitat.

Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per treballar l'esforç i la responsabilitat.

Participem en xarxes de centres que promouen els valors de l'esforç i la responsabilitat, i el compromís cívic.

9.1.7. INCLUSIÓ

L'educació inclusiva és juntament amb la cohesió social un dels principis fonamentals del sistema educatiu català.

La inclusió suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració. Quan es parla d'integració es pretén facilitar a l'alumnat els suports necessaris perquè pugui participar en el programa del centre educatiu. Es posa l'accent, doncs, en l'adaptació de l'alumnat al centre i a l'entorn. La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat. Això implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

Un model d'escola inclusiva és el requisit previ i indispensable per a la construcció d'una societat inclusiva.

D'acord amb el document "De l'escola inclusiva al sistema inclusiu" publicat pel Departament d'Ensenyament el 2015, parlar d'una educació inclusiva implica concretar els següents principis:

- El reconeixement de la diversitat com un fet universal.
- El sistema inclusiu com l'única mirada possible per donar resposta a tots els alumnes.

- La personalització de l'aprenentatge perquè cada alumne pugui desenvolupar al màxim les seves potencialitats.
- L'equitat i la igualtat d'oportunitats com a dret de tots els alumnes a rebre una educació integral i amb expectatives d'èxit.
- La participació i la coresponsabilitat per construir un projecte comú a partir del diàleg, la comunicació i el respecte.
- La formació del professorat per promocionar oportunitats de creixement col·lectiu i per desenvolupar projectes educatius compartits.

En aquest context es defineix l'atenció educativa a l'alumnat com el conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat que avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, tot afavorint el seu desenvolupament personal i social, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

El sistema educatiu inclusiu promou l'atenció educativa a tots els alumnes i es fixa de forma especial en aquells alumnes amb un risc més gran de marginació o d'exclusió, fet que implica establir un seguiment i una actuació específics de la seva presència, participació i progrés.

La inclusió, més enllà de la provisió de serveis, comporta un canvi en les expectatives d'aprenentatge de tot l'alumnat, un reconeixement de les possibilitats d'aprendre els uns dels altres i un treball interactiu dels professionals per donar respostes adequades a les necessitats de l'alumnat.

Les mesures i els suports per a l'atenció educativa dels alumnes han de preveure el grau d'intensitat que correspongui: mesures i suports universals (adreçats a tots els alumnes), addicionals (per als alumnes que tenen circumstàncies personals singulars o de vulnerabilitat) i intensius (actuacions extraordinàries adaptades a la singularitat dels alumnes amb necessitats educatives especials).

L'educació inclusiva de tot l'alumnat crea nous marcs de convivència i genera noves complicitats que afavoreixen l'equitat i la cohesió social. És un valuós instrument per afrontar un dels reptes de les societats del segle XXI: avançar, col·lectivament, en la igualtat de drets i oportunitats de totes les persones, sense discriminacions per raons d'origen, de sexe o capacitat, *des del respecte a l'heterogeneïtat, la coeducació, l'interculturalisme i la relativitat i interactivitat de les necessitats educatives, entre altres principis* (Efrem Carbonell 2017).

Sensibilitzem el claustre sobre la necessitat de treballar per una escola inclusiva que doni resposta a la diversitat de tot l'alumnat.

Valorem i integrem tots els membres de la comunitat.

Disposem d'una estructura organitzativa en el centre que afavoreix l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.

Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn l'educació inclusiva.

Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte a la diversitat i la inclusió.

Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en risc d'exclusió en el procés escolar i educatiu dels seus fills.

Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.

Disposem de materials i recursos que facilitin l'atenció a la diversitat.

Avaluem les mesures destinades a fomentar l'educació inclusiva entre la comunitat escolar i ho recollim en la memòria anual del centre.

Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills i filles en la inclusió i el respecte a la diversitat.

Desenvolupem un currículum inclusiu.

Implementem l'ús dels protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Educació a fi d'evitar qualsevol tipus de discriminació.

Recollim en els documents del centre els valors de l'escola inclusiva i les estratègies que facilitin la seva consecució.

Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de l'educació inclusiva.

Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes de foment de l'educació inclusiva.

Participem en xarxes de centres que treballen l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.

Ens coordinem amb institucions i entitats de l'entorn per promoure una educació inclusiva.

9.2. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

9.2.1. COEDUCACIÓ

La coeducació proporciona, tant a l'alumnat com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions més justes i plurals.

Aquesta acció educativa requereix un canvi de mirada que permeti revisar l'enfocament dels continguts, els mètodes d'ensenyament i també els aspectes organitzatius.

Caldrà dissenyar intervencions socioeducatives que sensibilitzin tota la comunitat educativa per tal que es prengui consciència dels elements que generen desigualtats per raó de gènere, sexe o orientació afectiva sexual i, per tant, esdevinguin agents de transformació.

Una bona acció coeducadora, tant en l'àmbit de centre com d'aula i entorn, és fonamental per prevenir la violència masclista o per motius d'orientació afectiva sexual, d'identitat o d'expressió de gènere, per reduir conductes de risc i per facilitar la detecció prematura de relacions abusives.

9.2.2. ABSENTISME

Disposem de mecanismes àgils i eficaços per a la detecció i registre de les faltes d'assistència a classe.

Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la lluita contra l'absentisme.

Recollim en les NOFC una normativa clara i eficient referent a l'abordatge integral de l'absentisme.

Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per combatre l'absentisme.

Treballem la prevenció de l'absentisme.

Estimulem el compromís de l'alumnat en el propi procés educatiu per afavorir la seva assistència.

Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en la lluita contra l'absentisme.

Sensibilitzem el claustre en la importància d'intervenir amb rapidesa i de forma coordinada davant situacions d'absentisme.

Incorporem el principi general del dret i el deure a l'escolarització en el Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.

Impliquem les famílies per evitar situacions d'absentisme.

Disposem de mecanismes per a la prevenció de l'absentisme.

Desenvolupem estratègies i actuacions per intervenir davant situacions d'absentisme escolar.

Disposem d'un protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme.

Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió i resolució de casos d'absentisme.

Avaluem les mesures i actuacions realitzades en el centre per fer front als casos d'absentisme i ho recollim en la memòria anual del centre.

Afavorim un procés d'autoaprenentatge en relació amb l'absentisme.

Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure una dimensió educativa de la seva activitat a favor de la convivència.

Preveiem activitats d'acollida i adaptació per a l'alumnat que s'incorpora després d'un període d'absentisme.

Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i el tractament dels casos d'absentisme.

9.2.3. CONFLICTES GREUS

Els conflictes greus son aquelles conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; entre d'altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, etc. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

Els conflictes greus perjudiquen notablement la convivència del centre, perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i angoixa. Poden afectar qualsevol membre de la comunitat educativa i es poden produir en el propi centre o en el seu entorn immediat.

Les normes d'organització i funcionament del centre, tal com indica l'article 24 del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, han d'establir les mesures correctores i sancionadores que s'aplicaran davant les faltes o irregularitats comeses pels alumnes, que s'han d'inscriure en el marc de l'acció educativa i han de tenir com a finalitat contribuir a la millora del seu procés educatiu.

Per tal de donar resposta a situacions greument contràries a la convivència com l'assetjament, el ciberassetjament, les conductes d'odi i discriminació, la radicalització extremista i els maltractaments i abusos sexuals en l'àmbit educatiu, el Departament d'Ensenyament ha elaborat protocols específics de prevenció, detecció i intervenció que ofereixen un circuit sistematitzat, orientacions i recursos per actuar de manera coordinada i eficaç, garantint la seguretat de tots els membres de la comunitat escolar. Cal destacar la importància de, a més de tenir en compte l'edat de l'alumnat, defugir de la improvisació per poder treballar coordinadament amb els professionals del centre i amb els agents educatius de l'entorn.

Aquests protocols recullen que davant d'un conflicte greu, a més de la sanció corresponent, cal tenir en compte la possibilitat d'utilitzar mesures de reparació o de reconciliació per tal de restablir la confiança entre les persones implicades.

Detectem els conflictes greus que esdevenen a l'aula.

Incorporem els principis i mesures que garanteixin una bona convivència en el centre al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.

Ens coordinem amb l'administració local i altres agents territorials per dur a terme actuacions concretes per combatre situacions de risc i conflictes externs.

Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte greu.

Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Educació, en cas de necessitat.

Treballem amb l'alumnat la prevenció i la gestió positiva dels conflictes a l'aula.

Analitzem amb els alumnes els conflictes esdevinguts a l'aula per facilitar-ne un procés d'autoaprenentatge.

Recollim en les NOFC una normativa clara i eficient referent a les faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre.

Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes greus amb l'alumnat.

Analitzem i fem un seguiment dels casos de conflictes greus per facilitar un procés d'autoaprenentatge en el centre.

9.2.4. GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES GREUS

Els conflictes lleus són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal.

Són considerades conductes contràries a la convivència totes les tipificades per l'article 37.1 de la Llei d'Educació, quan no siguin de caràcter greu, i també les faltes injustificades d'assistència a classe i de puntualitat.

Els conflictes lleus són font de malestar i dificulten el dia a dia en el centre. Són conductes a les quals, sovint, cal dedicar molt de temps i d'esforços i que tenen efectes negatius sobre el clima relacional i sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge. Moltes d'aquestes conductes disruptives es poden evitar o minimitzar plantejant estratègies de gestió eficaç d'aula que inclouen, entre altres, la diversificació de metodologies, el treball en equip, el treball per projectes, les programacions multinivell, etc. Així mateix, l'adquisició d'estratègies proactives possibilita que l'alumnat sigui competent per resoldre el conflicte en la seva fase inicial.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives tant a nivell individual com grupal, el conflicte es produeixi o persisteixi, caldrà posar en marxa estratègies d'intervenció. En aquest sentit, les Normes d'organització i funcionament de centre han de recollir quines són les conductes considerades faltes lleus i determinar les mesures correctores i sancionadores oportunes. Aquestes han de tenir un caràcter reparador i restauratiu i, sempre que sigui concordant, poden incloure alguna activitat d'utilitat social per al centre o l'entorn.

D'altra banda, les mesures correctores i sancionadores han de contribuir al procés educatiu dels alumnes de manera que es vetlli per la protecció dels drets dels afectats i s'asseguri el compliment dels seus deures, es garanteixi la continuïtat de les activitats del centre, amb la mínima pertorbació per a l'alumnat i professorat, i s'emprin mecanismes de mediació sempre que sigui pertinent.

Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte.

Disposem de protocols, circuits i una estructura organitzativa que faciliten la gestió i resolució dels conflictes al centre.

Treballem amb l'alumnat la prevenció dels conflictes a l'aula.

Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes perquè l'alumnat gestioni els seus conflictes de manera positiva.

Detectem els conflictes que es donen a l'aula.

Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula.

Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat de l'aula per gestionar positivament els conflictes entre iguals.

Incorporem la gestió positiva dels conflictes en els documents del centre.

Recollim en les NOFC com gestionar i resoldre els conflictes de manera positiva.

Analitzem els conflictes d'aula per tal de fomentar l'autoaprenentatge.

Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes lleus dels seus fills i filles.

Ens coordinem amb les administracions locals per detectar, analitzar i donar resposta als conflictes lleus que es donen a l'entorn dels centres educatius.

9.3. ORGANITZACIÓ DE CENTRE

9.3.1. ACOLLIDA

Els processos d'acollida mereixen una atenció especial dins el projecte de convivència de centre perquè, com a primer moment de socialització, poden esdevenir un element clau per a la creació de vincles, per establir un bon clima relacional i per afavorir la implicació en el centre de tots els seus membres. En aquest sentit l'acollida no ha de ser entesa com un fet puntual, sinó com un procés continu al llarg de tota la vida escolar.

Aquests processos van adreçats a l'alumnat i les famílies, al professorat i personal de l'administració i serveis que s'incorpora al centre i a d'altres professionals que hi puguin intervenir, fent una atenció especial a les persones més vulnerables de qualsevol d'aquests col·lectius.

Cal remarcar que és imprescindible tenir en compte l'aspecte emocional de l'acollida inicial, especialment en el cas de l'alumnat nouvingut i de les seves famílies i dels alumnes amb necessitats educatives tant especials com específiques, per tal de facilitar l'arribada a un entorn de relació i d'aprenentatge nou i promoure l'establiment de vincles que facilitaran el procés d'adaptació al nou entorn educatiu.

D'altra banda, l'acollida a les famílies pot marcar la seva futura participació i implicació amb el centre. Perquè les famílies participin del projecte educatiu del centre, cal que el puguin sentir-lo com a propi i ser-ne part activa des d'un primer moment. En aquest sentit, el centre ha de preveure en el seu Pla d'acollida de centre actuacions específiques per a l'acollida de les famílies.

A més a més, l'acollida també ha de contemplar mesures en la reincorporació després de llargs processos d'absència dels alumnes. Per aquest motiu, cal fer un seguiment i acompanyament individualitzat de l'alumnat que es reincorpora al centre i establir les mesures educatives i els compromisos necessaris entre la família, el centre i l'alumne per garantir una correcta adaptació.

Una bona acollida ha d'afavorir i permetre compartir què es fa en el centre, per què es fa i de quina manera, com i quan poden participar les famílies en tot el procés. A més, és un bon moment per conèixer i compartir les expectatives, necessitats, responsabilitats... d'ambdues parts i iniciar els primers compromisos, que poden quedar recollits en la carta de compromís educatiu.

Tenim sistematitzats els processos d'acollida per a tot l'alumnat, les seves famílies i per a la resta de la comunitat escolar (professorat, PAS, altres professionals d'intervenció puntual al centre) tant si s'hi incorporen a l'inici com un cop començat el curs.

Establim propostes d'actuació específiques per realitzar l'acollida de l'alumnat.

Establim propostes d'actuació específiques per realitzar l'acollida del professorat nou, PAS i d'altres professionals.

Considerem l'acollida com un factor fonamental per a la convivència en els centres i l'èxit educatiu de l'alumnat.

Recollim la importància de l'acollida en els documents del Centre.

Avaluem el funcionament del Pla d'Acollida i ho recollim en la Memòria Anual del centre.

Preveiem una imatge acollidora del centre.

Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar l'acollida de l'alumnat.

Disposem de mesures: informar i acompanyar al professorat o altres professionals que intervinguin per primer cop a l'aula.

Potenciem les xarxes de suport entre iguals per facilitar l'acollida i la integració a l'aula.

Establim propostes d'actuació específiques per realitzar l'acollida de les noves famílies.

Recollim i difonem les bones pràctiques d'acollida que el centre realitza.

Col·laborem en la creació de projectes que afavoreixen la integració en l'entorn social.

Preveiem actuacions per afavorir el coneixement mutu i facilitar la cohesió de grup.

Tenim mecanismes específics per acollir l'alumnat nouvingut.

9.3.2. COMUNICACIÓ

Entenem per comunicació, en general, el fet d'intercanviar informació. La comunicació és la base de la relació entre les persones, permet compartir coneixement, idees i opinions així com expressar els nostres sentiments i entendre els dels altres.

En el marc del projecte de convivència i des d'una perspectiva organitzativa, la comunicació permet estar informats i establir vincles per evitar situacions de malentesos i confusions.

El comportament de les persones que formen part d'una organització, com és el cas d'un centre educatiu, depèn de les informacions que rep i de les relacions que s'estableixen dins la pròpia organització. Una organització disposa d'un bon sistema de comunicació quan tothom, tant les persones que en formen part com els possibles usuaris, coneixen els canals de comunicació existents i com accedir a la informació que l'organització genera. Els centres educatius, com a estructures organitzatives que aprenen, han de disposar d'una estratègia comunicativa, i ser capaços de generar espais per compartir informació i coneixement, per créixer com a organització.

Els centres educatius, a més de tenir dissenyada una estratègia comunicativa, han de vetllar perquè els professionals que hi treballen desenvolupin les habilitats comunicatives necessàries, i contemplin en les seves relacions tant aspectes de llenguatge verbal com no verbal.

Cal destacar també el paper de la llengua catalana com element fonamental de comunicació i cohesió social, sent la llengua comuna de relació en un marc de respecte a la diversitat lingüística.

Avui dia l'ús de les eines digitals és un recurs habitual, ja que aquestes permeten una comunicació fluïda i immediata, alhora que faciliten l'accés a la informació. Les eines tecnològiques tenen un potencial de comunicació que cal aprofitar per a la millora de les relacions en l'àmbit escolar. En aquest sentit, les pàgines web dels centres han deixat de ser purament informatives, i ara permeten la interacció dels usuaris. Això implica que els centres disposen d'eines per donar a conèixer a les famílies què fan i per què ho fan a l'hora que conèixer les seves expectatives i fomentar la participació.

Un aspecte que cal treballar també és la projecció externa del centre. Les xarxes socials també han obert vies de comunicació en l'entorn escolar, però cal definir una estratègia comunicativa amb la finalitat de projectar una imatge positiva, acollidora i integradora del centre.

Fem de l'acció tutorial del grup un espai de comunicació de l'alumnat basat en el respecte i l'assertivitat.

Fem de l'acció tutorial individual un espai de comunicació personal basat en el respecte mutu i la confiança.

Disposem de sistemes d'informació i comunicació digitals.

Recollim en els documents de centre de la política educativa del centre.

Disposem de canals i espais de comunicació que permeten a la comunitat escolar expressar-se i compartir informació.

Disposem d'estratègies i mesures per projectar una imatge positiva del centre.

Disposem d'espais i canals de comunicació adreçats a les famílies.

Aprofitem els recursos de l'entorn.

Disposem d'eines, estratègies i mecanismes de comunicació amb l'alumnat per afavorir el seu procés educatiu.

Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar la comunicació amb les famílies.

Potenciem les xarxes de suport entre iguals per facilitar la comunicació.

Fem de les reunions espais de comunicació efectius i d'aprenentatge organitzatiu.

Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn la comunicació dins del Pla de Formació de centre.

Disposem d'espais i canals de comunicació amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques.

Disposem d'espais i canals de comunicació amb les administracions locals.

9.3.3. ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS

Per tal de garantir un bon clima de centre són necessàries una estructura i una gestió de recursos que el facilitin.

Entenem per estructura de centre l'organització que afavoreix la planificació, coordinació i seguiment de les activitats previstes per a la consecució de determinats objectius. Aquesta estructura de centre ha de facilitar la participació i la presa de decisions de tota la comunicació escolar.

Entenem per gestió de recursos la implementació eficient i eficaç dels recursos humans i materials del centre educatiu orientats a assolir uns objectius determinats.

La comunitat escolar és un organisme viu i dinàmic que cal invitar a participar i implicar-se en un projecte comú. Per a tal fi, cal disposar d'òrgans de gestió i participació (consell escolar, comissions mixtes, consell de delegats, etc.) on estiguin representats els diversos sectors de la comunitat. Aquest òrgans poden facilitar la relació entre el professorat, els alumnes o les famílies i la seva implicació en la vida del centre i això pot incidir directament en el clima de convivència.

Per aconseguir una estructura organitzativa eficient, cal una delimitació clara de tasques i funcions i una periodicitat de les reunions.

Pel que fa a la gestió de recursos, cal considerar:

la **gestió de recursos humans i materials**, és a dir, l'organització i la gestió de les persones (alumnat, docents, famílies i altres professionals), com s'agrupen, quines funcions duen a terme i com es relacionen i la gestió dels materials. En aquest sentit són especialment rellevants aspectes com l'assignació de tutories significativament complexes a professorat novell o no estable, l'excessiu nombre de professors per equip docent o una deficient planificació i organització dels recursos materials poden dificultar el seguiment de l'alumnat així com el seu procés d'aprenentatge en el centre educatiu, amb repercussions negatives en el clima convivencial del centre.

la **gestió del temps i l'espai**, és a dir, l'organització i la gestió del temps com a recurs funcional que es concreta bàsicament en l'horari i el calendari i la dels espais "propis", compartits, específics, etc. En aquest sentit, és important tenir en compte aspectes la concentració d'una matèria en una mateixa franja horària (última hora del dia) o la distribució dels cursos més complexos en determinades zones del centre que són factors que poden dificultar la convivència i el procés d'aprenentatge.

la **gestió del coneixement i lideratge**, és a dir, el conjunt de metodologies, pràctiques i tecnologies que faciliten la generació i intercanvi de coneixement entre els membres de la comunitat escolar i educativa així com el desenvolupament de les competències necessàries per a compartir-lo i utilitzar-lo de la millor manera possible. En aquest sentit, l'estil docent del professorat, així com la seva capacitat de lideratge, són, per últim, altres factors fonamentals per garantir un bon clima de centre que faciliti el procés educatiu i escolar dels alumnes.

Les normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) són una bona eina per orientar l'estructura de centre i la gestió de recursos amb finalitats convivencials, permeten el desenvolupament del PEC i faciliten l'assoliment dels objectius de centre. Les NOFC, entre altres continguts, recullen els criteris organitzatius dels centres educatius i els criteris i mecanismes pedagògics. Així mateix, han de regular aspectes relacionats amb la participació de la comunitat escolar en la vida del centre.

Fem partícip l'alumnat en la gestió i funcionament de l'aula.

Disposem d'espais de comunicació a l'aula que afavoreixen al màxim una relació positiva.

Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'estructura i la gestió dels recursos pel bon clima del centre.

Recollim en els documents del centre estratègies organitzatives que afavoreixin el clima de centre.

Aplicuem criteris pedagògics en la confecció d'horaris que facilitin un bon clima de centre.

Organitzem els espais per afavorir un bon clima de centre.

Preveiem espais reals i virtuals (TIC) per potenciar la participació entre els diferents sectors de la comunitat educativa i els agents educatius de l'entorn.

Treballem les rutines organitzatives i convencionals a l'aula.

Potenciem espais i mecanismes de coordinació dels recursos humans.

Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de l'organització i gestió dels recursos.

Organitzem l'aula en funció de l'alumnat.

Compartim, entre els docents, estratègies d'organització.

Fomentem un lideratge positiu del professorat.

Fomentem un lideratge positiu de l'alumnat en els processos d'aprenentatge.
Impliquem la família en el funcionament de l'aula.

Establim processos de gestió del coneixement que afavoreixin la millora del funcionament del centre.

Avaluem la repercussió en el clima de centre de l'organització i gestió de centre i ho recollim en la memòria anual del centre.

Impliquem les famílies en el funcionament i gestió del centre i en els projectes educatius comunitaris.

Tenim un mapa de recursos de la zona educativa de l'entorn, difonem i orientem el seu ús.

Formem part d'alguna xarxa educativa amb l'entorn.

Alineem els nostres objectius i actuacions amb els dels projectes comunitaris existents en l'entorn.

9.3.4. NORMA

La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom.

Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre.

Han de ser públiques i conegudes per tothom, s'han de complir sense excepcions i s'han de revisar periòdicament.

Eduquem en el sentit de la norma.

Elaborar les normes d'aula amb l'alumnat.

Donem responsabilitat a l'alumnat en el compliment de la norma.

Recollim en els documents del centre la concreció de les normes de convivència.

Tenim normes d'aula clares i concretes.

Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixin la interiorització i acceptació de la norma.

Fem explícites aquelles normes tàcites de comportament entre l'alumnat que entorpeix el bon funcionament i el clima de convivència de l'aula (per exemple, l'encobriment d'actes no desitjables).

Valorem i revisem periòdicament les normes d'aula.

Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en el compliment de les normes.

Sensibilitzem el claustre sobre la importància del valor educatiu i participatiu de la norma.

Establim un protocol de difusió i aplicació de les normes de convivència en el centre i les conseqüències del seu incompliment.

Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de les normes de convivència.

Avaluem les mesures destinades a fomentar el coneixement i el compliment de les normes i ho recollim en la memòria anual del centre.

Ens coordinem amb els diferents agents de l'entorn per donar coherència a la normativa que incideix directament en els infants i joves.

9.3.5. PARTICIPACIÓ

Participar és ser i sentir-se part d'una organització en la qual es considera part activa. La participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu.

En l'àmbit educatiu participar vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu. La participació educativa és el camí per avançar en processos comunitaris de treball i d'aprenentatge en xarxa, orientats a l'èxit educatiu, a l'afavoriment de la convivència i a la millora de l'entorn.

Els centres educatius hem de promoure la participació de tota la comunitat educativa i crear les condicions perquè pugui ser una realitat quotidiana en la vida del centre. Aprendre a participar, tant en la construcció dels coneixements a l'aula com en la vida del centre i de l'entorn, requereix actuacions i metodologies orientades a desenvolupar competències personals per formar persones responsables i una ciutadania compromesa i solidària.

Utilitzem metodologies que fomentin la participació de l'alumnat.

Sensibilitzem el claustre sobre la importància de la participació i implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.

Establim propostes d'actuació específiques per fomentar la participació de l'alumnat en el centre.

Disposem d'estratègies concretes per facilitar la participació de l'alumnat en la gestió i organització de l'aula.

Preveiem un calendari i espais físics i virtuals per tal de facilitar les reunions de les associacions del centre i els diversos òrgans de participació de la comunitat escolar.

Recollim en els documents de centre els canals i les formes de participació de la comunitat escolar.

Avaluem el funcionament de la participació i ho recollim en la memòria anual del centre.

10.OBJECTIUS

10.1. OBJECTIUS GENERALS

- a) Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.
- b) Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.
- c) Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.
- d) Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- e) Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

11. PLANIFICACIÓ

11.1. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Objectiu 1: Sensibilitzar el claustre sobre la necessitat de treballar per una escola inclusiva que doni resposta a la diversitat de tot l'alumnat.	
Actuació / Metodologia	Activitats
Potenciar la participació dels docents vers la inclusió	- Explicació als mestres nous del claustre els recursos que disposa el centre: SIAL i SIEI. - Xerrades fetes al claustre: • Els suports visuals. • Formació de centre: atenció a la diversitat. • Trastorn de l'espectre autista. • Racó d'inclusió a la sala de mestres.
Responsables: Comissió Atenció Diversitat	
Temporització: al llarg del curs	
Recursos humans: comunitat educativa	
Recursos materials: PowerPoint de cada xerrada. Lectures sobre inclusió. Qüestionari sobre inclusió.	
Indicadors: % d'assistència en aquesta formació.	

Objectiu 2: Utilitzar estratègies i metodologies que afavoreixin l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.	
Actuació / Metodologia	Activitats
Crear un Projecte Educatiu de Centre amb diferents tipus d'agrupaments reduïts per tal de poder fer una personalització de l'aprenentatge.	- Agrupaments: - ABP - Ambients - Lectura - Tallers de matemàtiques
Responsables: Equip Directiu	
Temporització: al llarg del curs	
Recursos humans: comunitat educativa	
Indicadors: % d'hores lectives desdoblades en petits grups.	

Objectiu 3: Disposar de materials i recursos que facilitin l'atenció a la diversitat.	
Actuació / Metodologia	Activitats
Crear i classificar diferents tipus de materials per atendre els alumnes que ho requereixin.	- Adaptacions de material - Suports visuals - Material manipulatiu - Horari visual a totes les aules.
Responsables: CAD	
Temporització: al llarg del curs	
Recursos humans: comunitat educativa.	
Recursos materials: Material fungible	
Indicadors: % de satisfacció per part dels mestres que utilitzen aquest tipus de material	

Objectiu 4: Desenvolupar un currículum inclusiu.	
Actuació / Metodologia	Activitats
Incloure un apartat d'atenció a la diversitat en totes les programacions.	Personalització de l'aprenentatge
Responsables: L'equip docent	
Temporització: Al llarg del curs	
Recursos humans: Comunitat educativa	
Recursos materials: Decret d'Educació Inclusiva	
Indicadors: % de programacions amb aquesta actuació.	

Objectiu 5: Recollir a les NOFC una normativa clara i eficient referent a l'abordatge integral de l'absentisme.	
Actuació / Metodologia	Activitats
Elaboració d'un protocol d'absentisme	Annex . NOFC
Responsables: Equip Directiu	
Temporització: al llarg del curs	
Recursos humans: CAD	
Recursos materials: Protocol	
Indicadors: % de realització del protocol	

Objectiu 6: Coordinar-nos amb les entitats de l'entorn del centre per facilitar l'acollida dels nous membres de la comunitat escolar.	
Actuació / Metodologia	Activitats
Crear un grup d'acollida per a les famílies nouvingudes al centre i a la ciutat.	-Fer visites guiades amb famílies nouvingudes per tal que coneguin els recursos que tenen al seu entorn més pròxim (biblioteca, centres esportius...). -Tallers de famílies. -Donar a conèixer i orientar les famílies i l'alumnat sobre activitats juvenils i entitats de lleure i voluntariat de l'entorn, per tal de facilitar la seva participació i integració.
Responsables: Coordinadora LIC i tutors	
Temporització: al llarg del curs	
Recursos humans: Coordinadora LIC	
Recursos materials: Material fungible	
Indicadors:	

Objectiu 7 : Formar la comunitat escolar en destreses i coneixements per dur a terme una bona acollida.	
Actuació / Metodologia	Activitats
Planificar en el Pla de Formació de Centre de la sensibilització i la formació de la comunitat educativa per afavorir l'acollida.	-Seguir la proposta formativa sobre alumnat nouvingut de la XTEC (l'acollida en contextos escolars de diversitat lingüística i cultural) Veure document annex http://ateneu.xtec.cat/wiki/form/wikiexport/cursos/escola_inclusiva/aco/index -Donar orientacions sobre els aspectes a tenir en compte en les relacions amb les famílies: el llenguatge verbal, no verbal i les actituds del professional amb la finalitat de millorar la comunicació amb les famílies. (Veure document Annex http://estudis.uib.cat/digitalAssets/214/214635_orientacions-generals-entrevistes.pdf
Responsables: Equip Directiu	
Temporització: al llarg del curs	
Recursos humans: Equip Directiu i Professionals externs	
Recursos materials: Pla d'Acollida del Centre / Documents Departament	
Indicadors: Grau de satisfacció en la formació	

Objectiu 8: Contemplar mesures d'acollida específiques per a l'alumnat que es reincorpora a l'aula després d'un període d'absència continuat (malaltia prolongada, absentisme, inassistència al centre, etc)	
Actuació / Metodologia	Activitats
Fer un seguiment individualitzat dels alumnes que s'incorporen al centre després d'un període d'absentisme per garantir-ne al màxim la integració. Disposar de materials amb contingut curricular per tal de donar resposta a les necessitats de l'alumnat que es reincorpora al centre després d'un període d'absentisme.	- Protocol de Seguiment Individualitzat -Pla de Suport Individualitzat (PI) -Company tutor. -Pla d'acollida i reincorporació de l'alumnat absentista del centre educatiu. -Vegeu: Annex 3. "Eina per a l'elaboració del pla d'acollida i reincorporació de l'alumnat absentista al centre educatiu"
Responsables: Equip Directiu	
Temporització: al llarg del curs	
Recursos humans: Tutors/CAD	
Recursos materials: Pla d'Acollida.	
Indicador: % d'alumnes els quals s'ha aplicat el protocol	

12. APROVACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

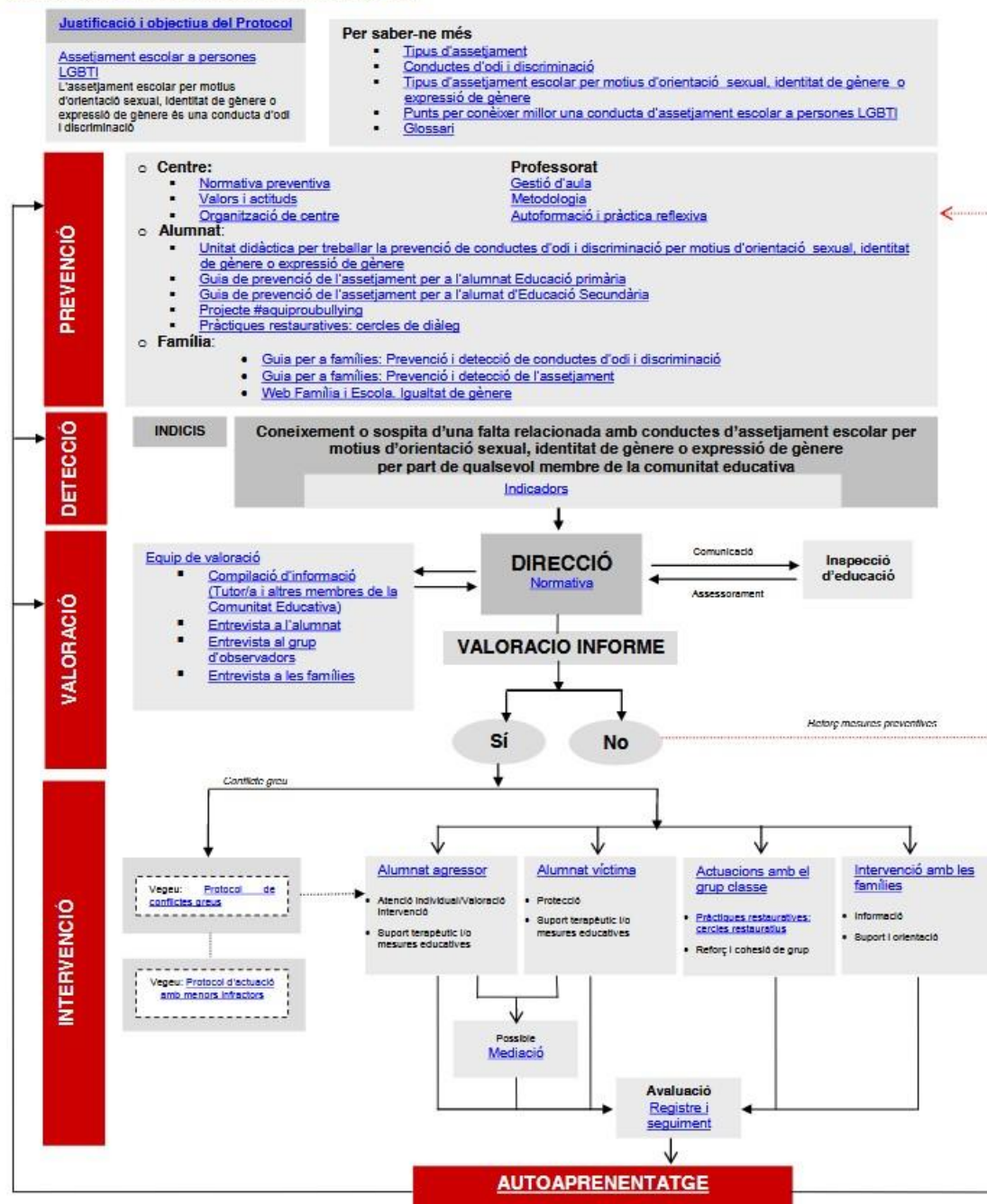
Ha estat aprovat pel Consell Escolar celebrat el dia 7 de juliol de 2020 a les 12h

13. PROTOCOLS

13.1. PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT L'ASSETJAMENT ESCOLAR A PERSONES LOBTI (LESBIANES, GAIS, BISEXUALS, TRANSGÈNRERES, INTERSEXUALS)

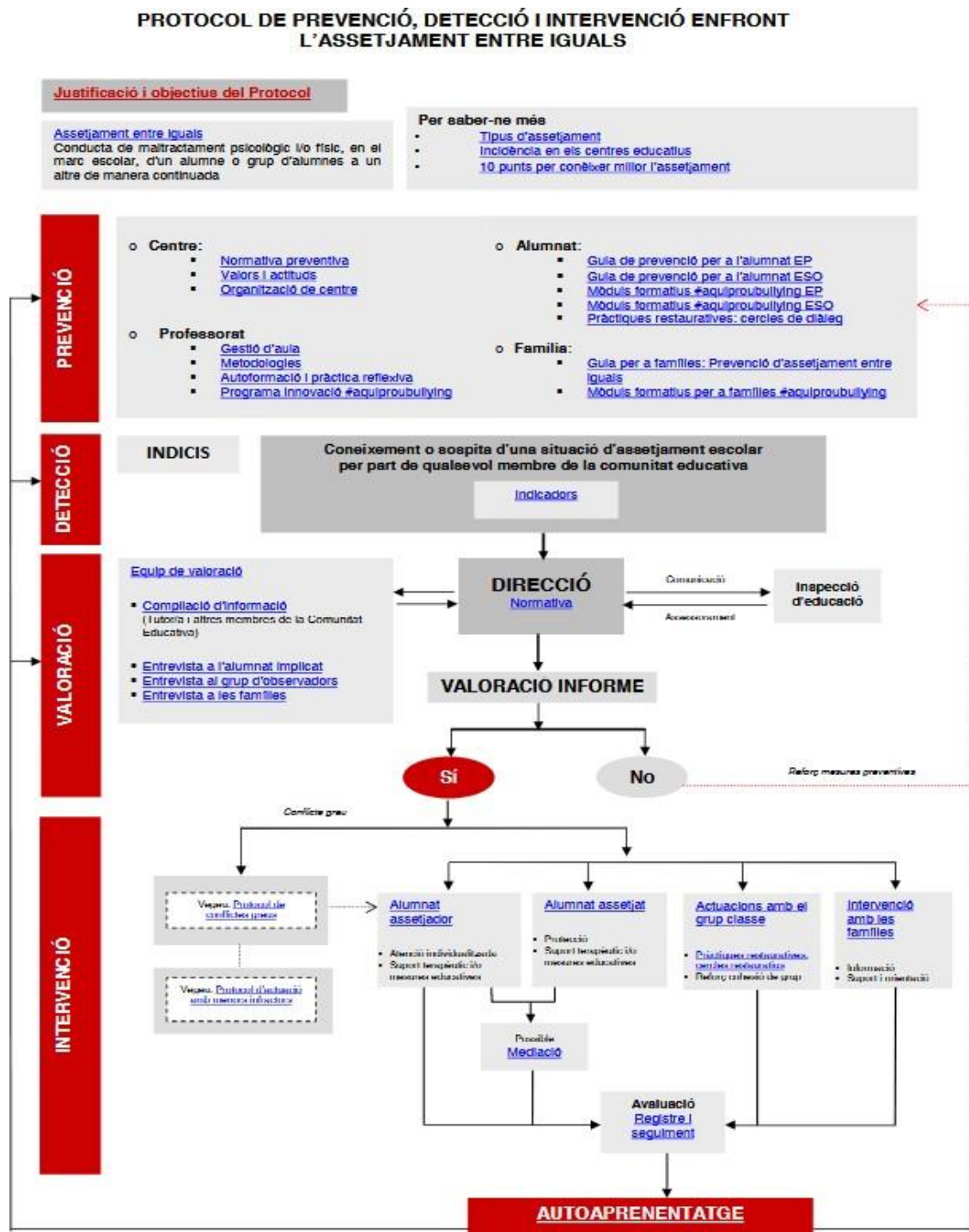
PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT L'ASSETJAMENT ESCOLAR A PERSONES LGBTI *(elaborat per instància del Parlament de Catalunya en compliment de la Moció 101/XI aprovada el 09.03.2017)*

Aquest protocol està basat en els continguts del Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i discriminació, i del Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals.

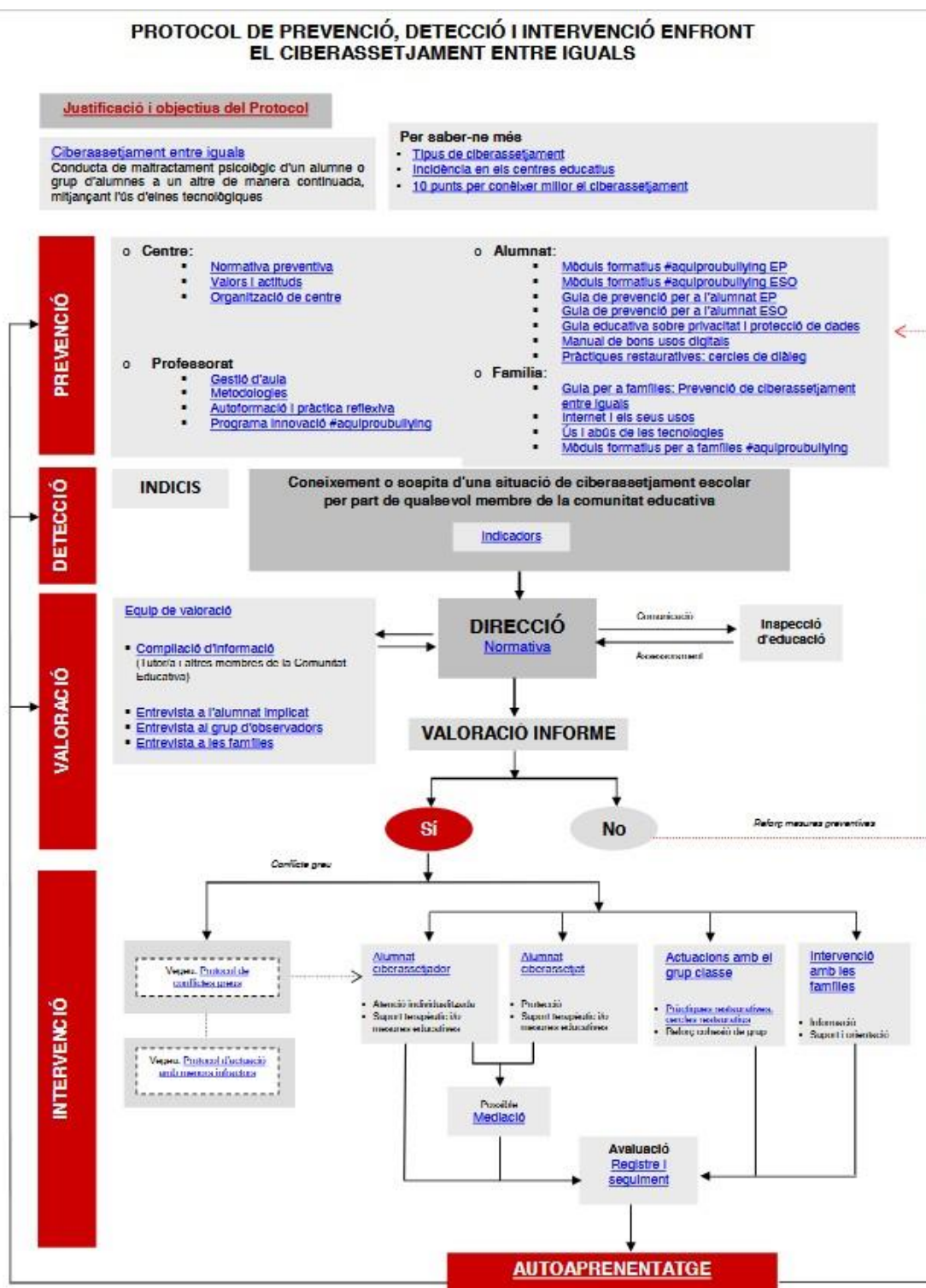
http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/protocol_lgbti/

13.2. PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT L'ASSETJAMENT ENTRE IGUALS.

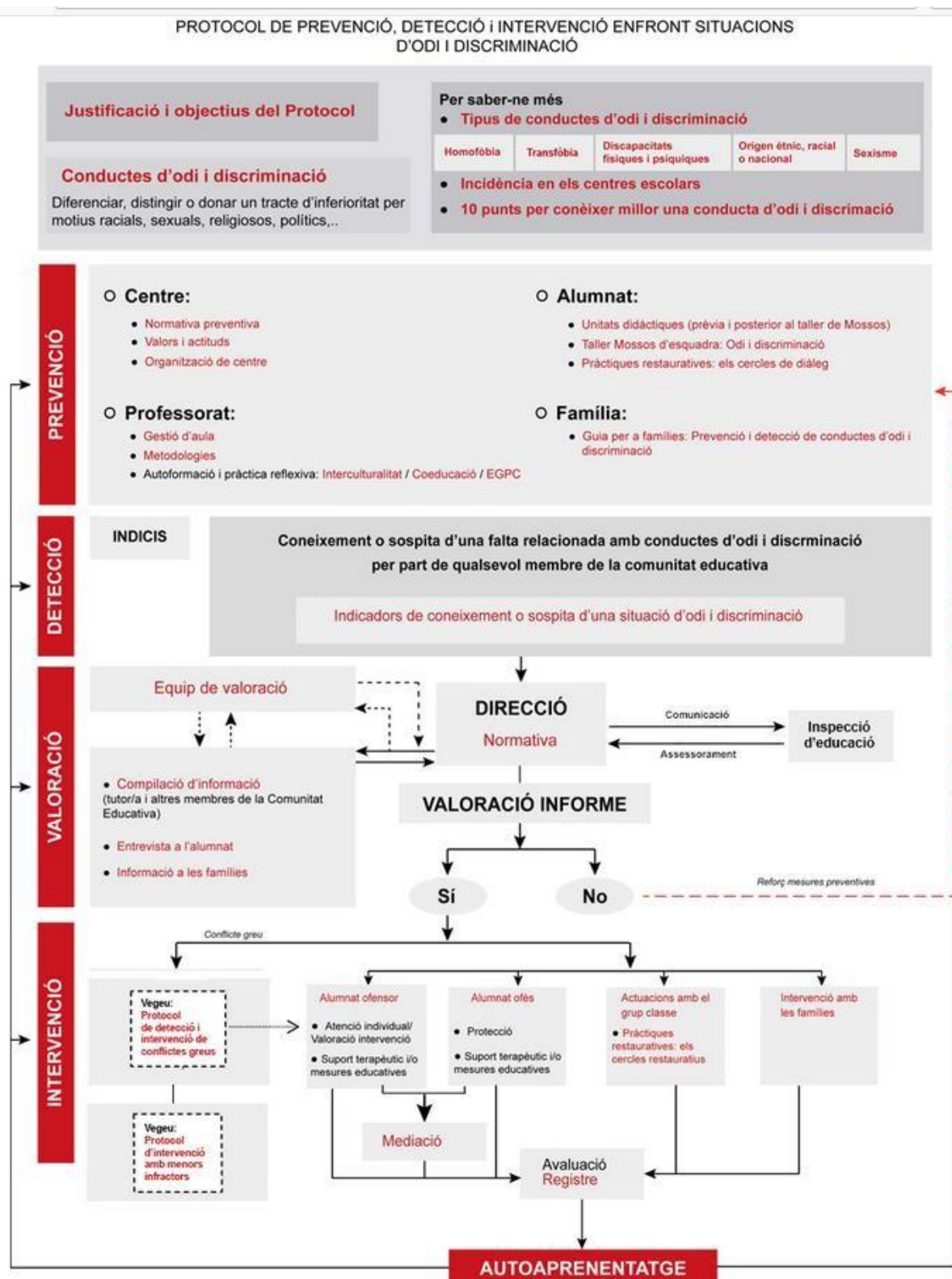
http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictos/assetjament_iguals/index.html

13.3. PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS.

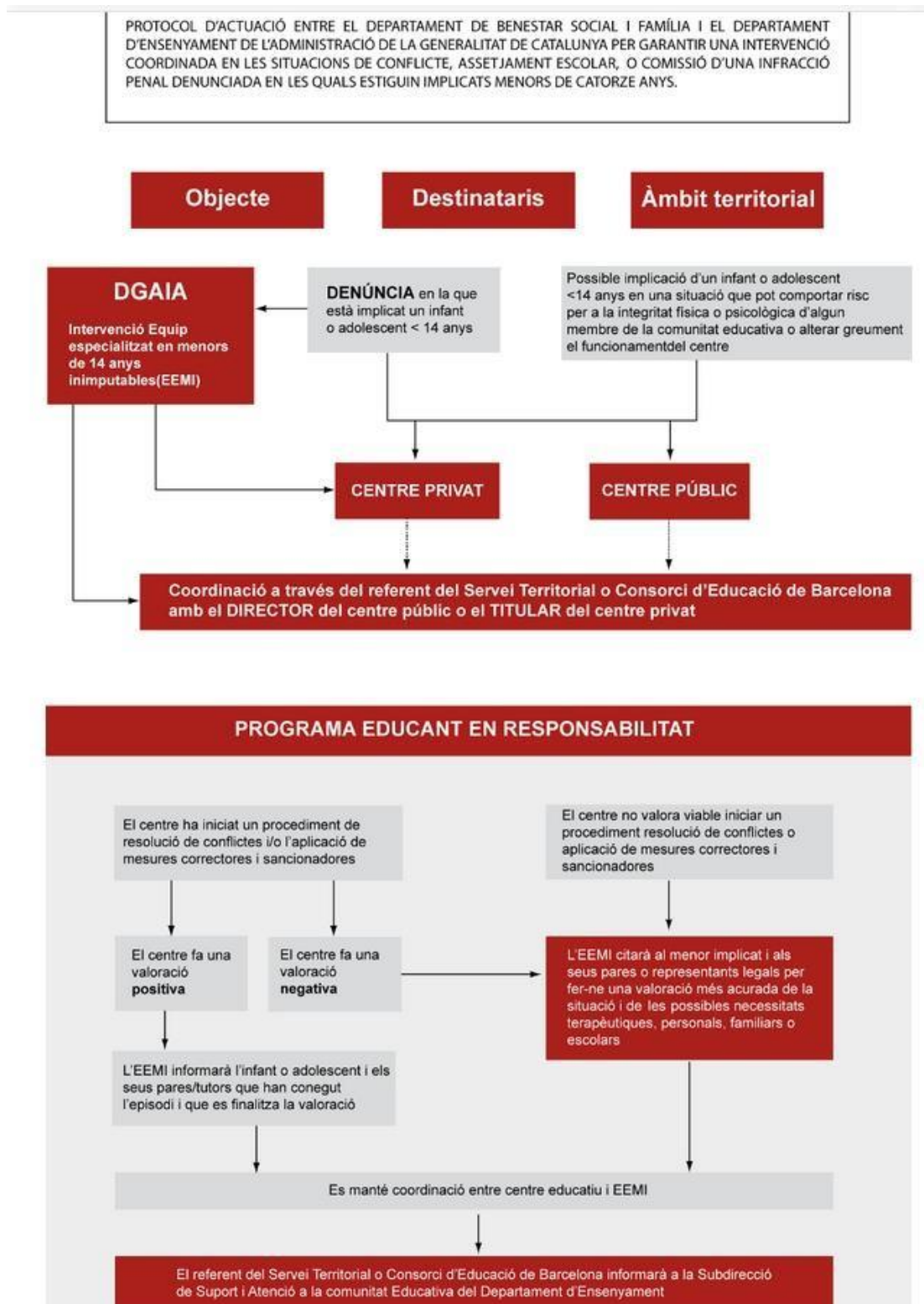
http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/protocol_conflicte_greu/index.html

13.4. PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT SITUACIONS D'ODI I DISCRIMINACIÓ.

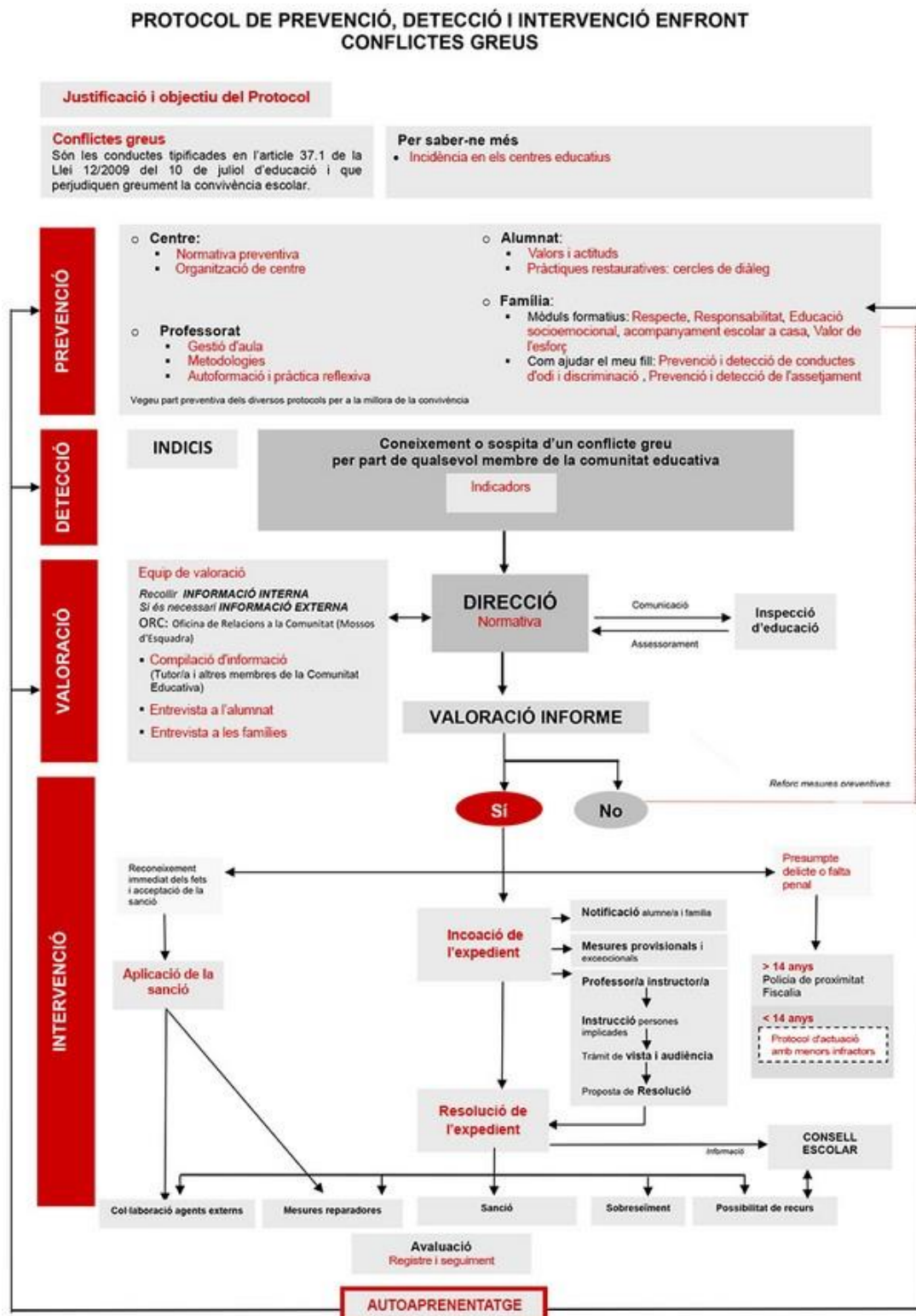
http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/odi_discriminacio/index.html

13.5. PROTOCOL D'ACTUACIÓ AMB MENORS DE CATORZE ANYS EN SITUACIONS DE CONFLICTE O COMISSIÓ D'UNA INFRACCIÓ PENAL.

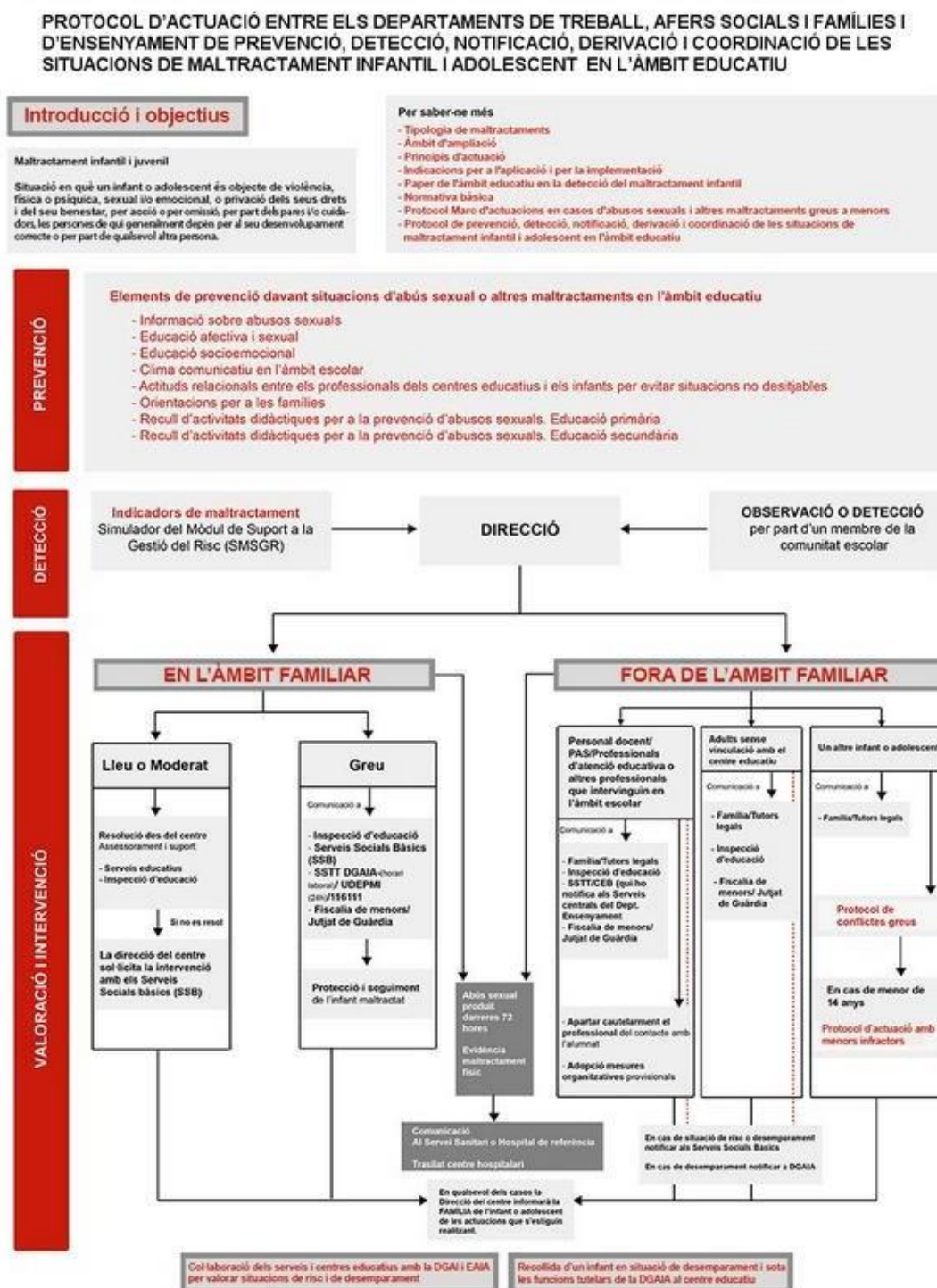
http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/intervencio_coordinada/index.html

13.6. PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT CONFLICTES GREUS.

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/protocol_conflicte_greu/index.html

13.7. PROTOCOL D'ACTUACIÓ ENTRE ELS DEPARTAMENTS DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES I D'ENSENYAMENT DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ, NOTIFICACIÓ, DERIVACIÓ I COORDINACIÓ DE LES SITUACIONS DE MALTRACTAMENT INFANTIL I ADOLESCENT EN L'ÀMBIT EDUCATIU.

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/maltractament_inf_adolesc/index.html

13.8. PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DE PROCESSOS DE RADICALITZACIÓ ALS CENTRES EDUCATIU.

PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DE PROCESSOS DE RADICALITZACIÓ ALS CENTRES EDUCATIU

<http://educacio.gencat.cat/documents/PC/ProjectesEducatius/PRODERAI-CE.pdf>